

ВОЛОНТЕРСЬКА ДОПОМОГА В ОБМУНДИРУВАННІ БІЙЦІВ ЗС УКРАЇНИ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛЬОВОГО ОДНОСТРОЮ І ЕКІПРУВАННЯ В ХОДІ АТО

Антитерористична операція на Сході України послужила каталізатором для створення, випробувань і доопрацювання бойової (польової) уніформи та елементів бойового захисного комплексу солдата. У початковій стадії бойових дій забезпечення особового складу сучасними одностроями та індивідуальними засобами захисту значною мірою здійснювали волонтери. Це реально підвищило боєздатність частин та підрозділів ЗС України, допомогло становленню нової української армії, дозволило провести апробацію прийнятності різних видів іноземного польового обмундирування для України, сприяло створенню нового БЗК. У статті досліджується роль волонтерів у забезпеченні ЗС України уніформою та екіпуванням, розробці їх нових видів під впливом і в ході бойових дій у період АТО.

Ключові слова: АТО, уніформа, екіпування, камуфляж, шаблон, розробка, волонтери, бойові дії, військовослужбовці, Збройні Сили України.

Актуальність теми та її зв'язок із важливими практичними завданнями. Сьогодні в Україні активно працює понад 60 організацій волонтерів з різними функціями, які надають допомогу Збройним Силам і вимушеним переселенцям. Одна з перших – «Волонтерська Сотня» (була сформована у грудні 2013 р. на Майдані). Найгостріші проблеми із забезпеченням особового складу обмундируванням і засобами захисту, які стали одними з головних з початком АТО, змусили значну частину зусиль і коштів добровільних армійських помічників направити у галузь логістики.

«Гібридна війна» на Сході України показала, що людські втрати на полі бою продовжують залишатися досить високими. І одна з причин полягає в тому, що поряд з масованим застосуванням артилерії, систем залпового вогню, високоточної зброї противник активно звертається до методів

Юрова Тетяна Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри морально-психологічного забезпечення діяльності військ, Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів.

© Юрова Т.М., 2017

«партизанської війни». Це поставило на порядок денний створення таких одностроїв та екіпірування військово-службовців, які б надійно захищали і маскували солдата на полі бою, робили тривале знаходження його в зоні бойових дій комфортним, відповідали стандартам, рівню і вимогам сучасної війни. Тому розробка нового екіпірування і, зокрема, польової уніформи, які гарантували б максимальну неуразливість військовослужбовців та успішне виконання бойових завдань, стало одним з пріоритетних напрямків у матеріальному забезпеченні військ. Цьому питанню українські волонтери також приділяли значну увагу від початку війни на Донбасі.

Стан дослідження проблеми. Не зважаючи на важливість цієї роботи, проблема висвітлення ролі волонтерів у формуванні сучасних бойових одностроїв на сьогоднішній день відчуває справжній дефіцит уваги з боку військових істориків та вчених, які займаються дослідженнями проблематики проектування та дизайну військового костюма. Більшість подібних публікацій переважно представлена лише у періодичних, Інтернет виданнях і на сайтах фірм – виробників уніформи та екіпірування, тобто в основному перебуває в полі зору військових фахівців, які безпосередньо створюють польові однострої для Української армії. Відтак аналіз даної тематики є актуальним для різних галузей науки – таких як історія України, військова історія, історія декоративно-прикладного мистецтва, соціологія, психологія тощо.

Завданнями даної статті є огляд та аналіз динаміки впровадження нової української польової уніформи у військах, місце і роль волонтерів в цьому питанні та вплив АТО на проектування бойового обмундирування. Результати дослідження в перспективі можуть скласти теоретичну основу для удосконалення нових одностроїв ЗСУ.

Основна частина. Розгалужена система волонтерської допомоги Збройним Силам України була сформована вже в травні-червні 2014 р., після початку російської анексії Криму 20 лютого 2014 р. [1, с. 3 – 28]. Найбільш масовими і потужними волонтерськими організаціями, діяльність

яких була спрямована на підтримку армії, проявили себе «Армія SOS», «Волонтерська група Романа Доніка», «Волонтерська сотня «Україна – Світ», «Крила Фенікса», «Народний проект», «Народний тил», «Повернись живим», «Сестри перемоги», «Combat-UA» тощо [2, с. 361 – 364; 3, с. 16 – 21; 4, с. 2; 5, с. 3; 6, с. 14, 41, 43].

Поряд з цими значними організаціями у волонтерську діяльність включилася величезна маса невеликих груп з надання допомоги ЗС України. Так, волонтерська група «Зграя» доклала значних зусиль до забезпечення 79-ї аеромобільної бригади спорядженням і теплим обмундируванням взимку 2014 – 2015 рр. [7].

На початку Антитерористичної операції і впродовж всього 2014 р. спостерігалось широке використання вояками ЗСУ камуфляжного одягу з тканин іноземного виробництва з шаблонами: американський «Multicam», німецький «Flecktarn», італійський «Vegetato» та розроблений для країн НАТО «A-TACS FG». Багато українських військово-службовців ще в Криму, а потім в зоні АТО, носили британську уніформу з камуфляжу DPM. Було розповсюджене комбінування вищезгаданих шаблонів між собою та одностроїв з іншими камуфляжними малюнками. Частково екіпірування закуповувалося самими військовими або волонтерами, а частково надходило у вигляді гуманітарної допомоги від інших держав.

Не чекаючи на надходження уніформи та спорядження з-за кордону і вирішення цієї проблеми в Міністерстві оборони, багато волонтерів самостійно приступили до виготовлення одностроїв та екіпірування своїми силами на власному обладнанні. В той момент одними з найпоширеніших саморобних волонтерських виробів стали камуфляжна уніформа, розвантажувальні комплекти, чохла для бронежилетів, маскувальні сітки [8].

Так, волонтерське об'єднання «Народний Тил» організувало забезпечення військ, починаючи від камуфляжу, бронешоломів, бронежилетів, індивідуальних аптечок, до тепловізорів і реанімобілів зі спеціальним обладнанням [9, с. 3 – 4]. Крім того, «Народний тил» одночасно з іншими

волонтерськими проектами здійснив масове виробництво розвантажувальних жилетів, підсумків, наметів і спальних мішків [10, с.4 – 5].

Одна з провідних волонтерських організацій допомоги ЗС України у зоні АТО «Народний проект» була створена вже у березні 2014 р. після поїздки кількох волонтерів до 1-го батальйону 79-ї (Миколаївської) бригади на Чонгар на кордоні з Кримом. Поганий стан забезпечення десантників викликав обурення волонтерів і сприяв народженню відомого всій Україні Інтернет-проекту «Перший народний десантний батальйон». Його заснував Давид Арахамія – підприємець з Миколаєва у галузі інформаційних технологій. Добровільні пожертви громадян на цей проект, який стартував 27 березня 2014 р., склали близько 1,5 млн. гривень [11, с. 4 – 5]. На ці кошти вдалося повністю забезпечити одностроями та амуніцією не тільки особовий склад 1-го батальйону, а й ще кілька підрозділів бригади. Успіх сприяв створенню нового проекту «Другий народний десантний батальйон» [12, с. 2].

Особливістю діяльності волонтерів «Народного проекту» є адресна допомога в забезпеченні екіпіруванням конкретних частин і підрозділів. Підсумки трирічної діяльності дозволяють зробити висновок, що найбільш великий бюджет мали програми екіпірування 73-го морського центру ССО (3,06 млн грн) і 55 ОАБр (2,44 млн грн). Заслугове на увагу також проект даної організації «Оперативне реагування», який має на меті здійснення негайної допомоги збройним формуванням, що не була передбачена річним планом. В рамках цього проекту були організовані постачання обмундирування, екіпірування, забезпечення індивідуальними засобами захисту, оптичними приладами і засобами комунікації захисників Донецького аеропорту у 2014-2015 рр. (на суму 1,62 млн. грн.), захисників Широкиного 2015 року (на суму 1,08 млн грн) [13].

Потужна волонтерська організація «Армія SOS» займається не тільки виробленням БПЛА (безпілотних літальних апаратів), закупівлею та програмуванням планшетів

артилеристів, постачанням автотранспорту, розвідувального обладнання [14, с. 4], а й створенням одностроїв, спорядження, засобів індивідуального захисту [15, с. 11]. Після свого заснування, вже за перші три місяці діяльності, станом на 5 червня 2014 р., «Армія SOS» передала воякам ЗСУ 450 бронезилетів та 400 балістичних масок [16, с. 3].

Каталізатором роботи щодо удосконалення уніформи для бою та створення нових зразків виявилась скрутна ситуація на Сході країни, яка додатково підштовхнула вітчизняних виробників до проектування нової уніформи та камуфляжних малюнків.

Слід зазначити, що основна маса волонтерських розробок уніформи, спорядження та екіпірування була здійснена в 2014 – 2015 рр., тобто в найбільш складний для України час, коли державні органи виявилися не готовими до модернізації армії та забезпечення особового складу в зоні бойових дій всім необхідним, зокрема засобами індивідуального захисту і обмундируванням.

У цей період відбулося створення спеціального костюма для ведення бойових дій у важкопрохідних болотистих районах. Ще в 2012 р. український військово-польовий Бренд P1G-Tac приступив до розробки нового універсального камуфляжу для польового використання в болотистій, лісовій, лісостеповій та степовій місцевостях України в теплу пору року. В його основу було покладено принцип мімікрії представників тваринного світу, який моделювався фахівцями в тривимірному просторі на різних ландшафтах, в різних умовах освітлення об'єкта. Автори і творці добивалися, щоб адаптивний малюнок цього шаблона максимально відповідав кольоровій гамі потенційних районів використання, що дозволило б гарантувати «попадання» кольорів малюнка в колірну хвилю навколишнього середовища і максимально камуфлювати фігуру людини. В результаті був створений універсальний для різних місцевостей України камуфляж «Жаба», який застосували в уніформі «Мабута МК-2». Бойові дії в зоні АТО показали, що він ідеально маскує солдата практично на різних ландшафтах на будь-яких дистанціях. Позитивною якістю насиченого

малюнка «Жаби» є його здатність перетворення бійця в повному бойовому спорядженні в єдиний, добре закамуфльований об'єкт [17].

Виробник бренду P1G-Тас і компанія PROF1 Group безпосередньо, а також через волонтерські організації України, вже влітку 2014 р. організували забезпечення підрозділів ЗС України камуфляжем «Жаба». У короткий термін він став одним з найбільш популярних у військах. Уже в липні 2014 р. українські прикордонники використовували костюм Summer Mount Trac Mk-2 в камуфляжі «Жаба Польова» (green zone забарвлення) в засідках і під час патрулювання українсько-російського кордону. Спецназівці ЦСО «А» СБУ в цей же період під час спецоперацій в зоні АТО також використовували спорядження P1G-Тас в забарвленні «Жаба Польова». [18].

Крім «Жаби», цей же виробник навесні 2014 р. на волонтерській основі представив в Міністерство оборони України ще одну розробку – камуфляж «Варан ЗСУ», кольорова гама та малюнок якого початково були спроектовані до потреб військових операцій у "гарячих точках" Близького Сходу. До липня 2015 р. було відшито 800 комплектів однострою з цього камуфляжу підрозділів 79 бригади [19]. «Варан» упродовж 3-х місяців пройшов тестування в бойових умовах у зоні АТО. В результаті він був затверджений МО як універсальний однострій для ЗСУ. До складу нового комплекту однострою вартістю 960 грн з камуфляжу «Варан» увійшли куртка, штани, 2 головних убори (панам та «мазепинка»), кавер (чохол на бронешолом). Але й сьогодні бійці АТО нерідко закупають його в приватному порядку або отримують від волонтерів. Новий камуфляж продемонстрував на полі бою високу зносостійкість, надійні маскувальні здібності, зручність в експлуатації й інші гарні властивості тканини. Крім того, «Варан» проявив й нові позитивні якості – він практично непомітний в приладах нічного бачення, не плавиться і не горить у разі випробування вогнем [20]. Фонд волонтерської допомоги країні «Крила фенікса» здійснив спеціальну акцію «Нова військова

форма «ВАРАН ЗСУ» зі збору коштів для забезпечення вояків АТО новим камуфляжем [21].

Фірма «СМЕРШ-ТМ» представила для бійців АТО оригінальну уніформу з камуфляжу «Абатрекс». Це новий український зразок, «перший в світі бойовий 8-кольоровий біонічний тривимірний мультирайонований багатофункціональний камуфляж», розроблений вченим Андрієм Тараненком [22]. Розробник запевнює у високих маскувальних властивостях нового камуфляжного шаблону: в ньому не обов'язково ховатися від противника в положенні лежачи або сидячи, а достатньо просто завмерти і не рухатися. Ще 2014 року камуфляж пройшов тестові випробування і з цього моменту волонтери почали активно поставлятися його в зону АТО.

Компанія «Текстиль-контакт» спроектувала і запустила в масове виробництво зимові камуфляжні костюми «Гірка» і «Волонтер» з бавовняної наметової тканини з водовідштовхувальним просоченням, утеплені маскувальні костюми з плащової тканини з водовідштовхувальним просоченням, а також літній польовий костюм рип-стоп «НАТО» [23].

Українських бійців – «кіборгів», що захищали Донецький аеропорт, на другому етапі боїв (28 вересня 2014 р. – 21 січня 2015 р.) відрізняло сучасне екіпування: бронешитет, захисний шолом, рукавички, камуфляж, берці, тепловізор, якими їх в основному забезпечували волонтери [24].

Але на початок бойових дій особовий склад в зоні АТО не мав елементарних засобів захисту, навіть таких, як бронешоломи, що є обов'язковим елементом польового однострою військовослужбовців усіх сучасних армій. Бійцям видавалися металеві каски старого радянського зразка типу СШ-68 («казанки для мозку»), які будь-яким уламком пробивалися навиліт. Переправлення закуплених за кордоном засобів захисту для АТО нерідко здійснювалася контрабандно, «мурахами»: до кордону під'їжджала завантажена фура, туди ж прибували люди з українськими паспортами та візами, розбирали «товар» і переносили його через КПП в Україну пішки на собі. Апробував цей спосіб один з

волонтерів – працівник Львівської міськради. Він кинув ключ в Інтернеті, закупив у Польщі 220 кевларових шоломів, пригнав на кордон кілька автобусів з людьми, які його перейшли і перенесли на собі ці шоломи. Згодом ця схема стала діяти постійно, що дозволило тільки цій людині доставляти в Україну до 600 шоломів на добу [25].

У грудні 2014 р. українські волонтери приступили до виробництва власних бронешоломів, подібних до натовських кевларових (дизайн – аналог «Schubert») з ударостійкого склопластику і балістичної тканини Twaron СТ 736, вагою 1,6-1,7кг. Тестування показали, що саморобні шоломи впевнено тримають кулю ПМ з відстані 4-5 метрів [26].

Підприємство НВП ТЕМП-3000, яке працює на ринку індивідуального та колективного бронезахисту України майже 30 років (з 1989 р.), спроектувало і запустило в масове виробництво для учасників АТО оригінальний полегшений модульний бронезилет «Бронекорсар» з підвищеною кулестійкістю. Він виготовляється з високоміцної тканини СВМПЕ «Дайніма», має принципово новий метод кріплення балістичних пакетів, які надійно захищають тулуб солдата і практично не обмежують його в русі. У «Бронекорсарі» врахований і використаний досвід локальних війн і конфліктів в Іраку, на Балканах, Лівані, Сьєрра-Леоне [27].

У великій кількості волонтери забезпечували частини і підрозділи учасників АТО розвантажувальними жилетами, в тому числі свого виробництва. Наприклад, Екіпірувальний Центр ТМ «А.Т.А.К.А.» розробив і запустив у виробництво модульну систему спорядження БКС «АРСЕНАЛ» в комплектації «middle», де спереду на вантажному поясі розміщуються 2 панелі середнього розміру (висотою 5 строп MOLLE), панель спини з гідратором, модульна панель плеча «упор приклада», модульна панель плеча «MOLLE», а також можуть бути встановлені підсумки з кріпленням MOLLE строп на кнопку [28].

Починаючи з весни 2014 р., на Білоцерківському механічному заводі з ініціативи волонтерів був впроваджений в дію некомерційний проект з виготовлення засобів індивідуального захисту для бійців АТО. Патріотично

налаштовані інженери та робітники підприємства приступили до розробки та виготовлення бронезилетів, захисних балістичних масок «Кіборг», бронешитів, бронеплит та іншого життєво необхідного і дефіцитного в той час захисного спорядження. Сьогодні балістична маска "Кіборг", яка успішно витримала бойове випробування у 74 ОРБ в зоні АТО і отримала високу оцінку особового складу [29], випускається у новому чохлі з вологостійкої та надміцної тканини Cordura. Зсередини маска оснащена мембранною тканиною англійської фірми «Valtex», яка відводить конденсат.

Висновки: з початком АТО Україна демонструє унікальний приклад справжнього всенародного волонтерського руху, що свідчить про зрілість громадянського суспільства і патріотичний настрій більшості населення. Безперечно допомога волонтерів Збройним Силам відіграла величезну роль для створення нової Української армії.

До найбільш вдалих волонтерських розробок екіпірування та однострою відносяться камуфляжі «Абатрекс», «Жаба», «Варан», що вже затверджені як штатний для ССО, ПДВ та спецпідрозділів Сухопутних військ.

Наприкінці 2015 р. держава повністю взяла на себе забезпечення армії обмундируванням і спорядженням. Остання, проведена 9-10 жовтня 2015 р. III Міжнародна військово-промислова виставка «Волонтерський воєнпром». З початком АТО такі виставки проводилися кожні півроку. Впродовж останніх півтора років вони більше не організовуються.

За результатами опитування курсантів НАСВ, що проходили службу в зоні АТО, також можна зробити висновки, що не всі, але значна кількість вояків отримували допомогу від волонтерів у зоні бойових дій, що виявлялася у допомозі в придбанні екіпірування, доставки предметів першої необхідності і навіть у психологічній, медичній допомозі. 2017 року необхідність у волонтерській допомозі поступово втрачає свою актуальність, бо держава вже в змозі самостійно екіпірувати Українську армію. Але важливість діяльності волонтерських організацій, особливо на початку АТО, важко переоцінити.

1. *Горелов Д. М., Корнієвський О. А.* Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики (аналітична доповідь). – Київ: Національний інститут стратегічних досліджень, 2015. – С. 3 – 28.
2. *Кавилін О. А.* Динаміка політичної участі молоді в незалежній Україні // Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць / Укр. акад. наук, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2015. – № 93. – С. 361 – 364.
3. *Кулініч Д.* Волонтерство як феномен небайдужого суспільства // Бібліосвіт: інформаційний вісник. – Державна бібліотека України для юнацтва, 2014. – № 4 (52). – С. 16 – 21.
4. *Малинка В., Герман О.* Волонтери війни / Володимир Малинка, Ольга Герман // Дзеркало тижня. – 2014. – 18 липня. – С. 2.
5. *Рінгіс А.* Бек-офіс армії. Як працюють альтернативні служби тилу // Українська правда. – 2015. – 31 липня. – С. 3.
6. Зелена книга української благодійності – 2014 / Асоціація благодійників України за підтримки ІАЦ «Громадський простір»//Упоряд. К. Соболева-Зоркіна. – Київ, 2015. – С. 14, 41, 43.
7. «Якби не волонтери, ми би вже програли війну» – офіцер / [Електронний ресурс] / Відео / Радіо «Свобода» / 08.12.2014 / Євген Солонина / Режим доступу: URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/26731952.html>
8. Волонтерський рух допомоги українським військовикам (2014 – дотепер) / [Електронний ресурс] / Режим доступу: URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Волонтерський_рух_допомоги_українським_військовикам_\(2014_–_дотепер\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Волонтерський_рух_допомоги_українським_військовикам_(2014_–_дотепер))
9. *Титиш Г.* Воїни добра. Георгій Тука // Українська правда. – 2014. – 18 вересня. – С. 3–4.
10. *Титиш Г.* Воїни добра. // Українська правда. – 2014. – 30 жовтня. – С. 4-5.
11. *Рінгіс А.* Як волонтери допоможуть Міністерству оборони // Українська правда. – 2014. – 20 жовтня. – С. 4 – 5.
12. *Чепурненко С.* Народна броня волонтерів війни / Світлана Чепурненко // Рідне Прибужжя – 2015. – № 19 (23345). – 17 лютого. – С. 2.
13. Народний проект / [Електронний ресурс] Режим доступу: URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Народний_проект
14. *Шепелева А.* Аптечки та патрони. Що возьмуть волонтери на фронт на третьому році війни // Українська правда. – 2016. – 28 вересня. – С. 4.

15. *Смелов Ю.* «Волонтерська армія»: ініціатива з тилу рятує Україну // Військо України. – 2014. – № 07 (166). – С. 11.

16. *Рінгіс А.* Армія постачальників. Хто і як допомагає передовий // Українська правда – 2014. – 5 червня. – С. 3.

17. Новый камуфляж «Жаба» / [Електронний ресурс] Режим доступу: URL: <http://prof1group.ua/news/view/novyy-kamuflyaj-jaba>

18. Особливості маскуванню / [Електронний ресурс] / 05.08.2014 / Режим доступу: URL: <http://kompilya-tor.livejournal.com/129584.html>

<http://www.secretsquirrel.com.ua/snaryazhenie/kamuflyazh-v-rastsvetke-p1g-tac-zhaba-stepnaya/>

19. Для Збройних сил України розробили новий камуфляж із забарвленням «Варан ЗСУ» / [Електронний ресурс] / 15.06.2015 / Режим доступу: URL: <http://kompilya-tor.livejournal.com/129584.html> /

20. У Порошенко показали новий камуфляж для армії / [Електронний ресурс] / 15.06.2015 / Режим доступу: URL: <http://rss.net.ua/2355-u-poroshenko-pokazali-novyy-kamuflyazh-dlya-armii.html>

21. Нова військова форма «Варан ЗСУ» / [Електронний ресурс] / Фонд допомоги країні «Крила фенікса» / «Нова військова форма «ВАРАН ЗСУ» / Режим доступу: URL: <http://wings-phoenix.org.ua/uk/nova-viyskova-forma-variant-zsu>

22. Abatrex. Перший у світі бойовий 8-кольоровий біонічний тривимірний мультирайонований багатофункціональний камуфляж / [Електронний ресурс] / Режим доступу: URL: <https://abatrex-camouflage.jimdo.com/>

23. Компанія «Текстиль-Контакт» запустила в серійний пошив костюми для бойців, що знаходяться в зоні АТО / [Електронний ресурс] / 13.01.2015 / Режим доступу: URL: <http://tk.ua/news/kompaniyatekstil-kontakt-zapustila-v-seriynyu-poshiv-kostyumu-dlya-boycov-nakhodyashchikhsya--v-zone-ato/>

24. Як живуть українські солдати у зоні АТО / [Електронний ресурс] / 14.11.2014 / Режим доступу: URL: <http://daily.com.ua/ukraine/14-11-2014199571>

25. Волонтери в тени: як українці забезпечують армію в обхід закону і бюрократії / [Електронний ресурс] / 15.09.2014 / Режим доступу: URL: https://antikor.com.ua/articles/13722-volontery_v_teni_kak_ukraintsy_obespechivajut_armiju_v_obhod_zakona_i_bjurokratii

26. Українські волонтери виготовляють каски, аналогічні каскам НАТО / Інформатор / [Електронний

ресурс] / 21.12.2014 / Режим доступу: URL: <http://www.informator.su/ukraynskye-volonteryi-yzhotavlyvayut-kasky-analohychnyie-kaskam-nato-foto/>

27. В Україні розробили бронезилет «Бронекорсар» – модульного типу / Електронний ресурс] / Новинний аналітичний портал «Україна промислова» / 28.09.2013 / Режим доступу: URL:<http://www.ukraineindustrial.info/archives/733>

28. Комплект БКС «АРСЕНАЛ» / [Електронний ресурс] / Екіпірувальний Центр ТМ «А.Т.А.К.А.» / Режим доступу: URL: <http://www.attack.kiev.ua/inform/bks-arsenal-s-panyami-midl>

29. Під Києвом налагодили виробництво балістичних масок «Кіборг» / [Електронний ресурс] / Новинний аналітичний портал «Україна промислова» / 6.03.2015 / Режим доступу: URL: <http://www.ukraineindustrial.info/archives/3531>

Надійшла до редколегії 30.06.2017 р.

Рецензент: *І.З. Підкова*, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри новітньої історії України, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів.

Yurova Tania

VOLUNTEERING ASSISTANCE TO MOVING THE POWERS OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE AND IMPROVING THE FIELD FORM AND CREATING AT THE ATO

Antiterrorist operation in the East of Ukraine served as a catalyst for the creation, testing and finalization of the combat uniform and elements of the soldier's defense kit. In the initial stage of combat operations, the provision of personnel with modern outfits and individual means of protection was largely carried out by volunteers. This really increased the fighting efficiency of units and units of the Armed Forces, helped the formation of a new Ukrainian army, made it possible to test the acceptability of various types of foreign uniforms for Ukraine, and contributed to the creation of a new Combat Protective Kit. The article explores the role of volunteers in: providing APU with uniform and equipment, developing their new species under the influence and in the course of combat operations during the ATO period.

Keywords: ATO, uniform, equipment, camouflage, template, development, volunteers, combat actions, servicemen, Armed forces of Ukraine.